

ID

ADOBE INDESIGN

Open a Recent Document

- psihomodo
- book.indd
- dd.indd
- booklet
- Open...

LISTAJUĆA MULTIMEDIJA

Bez znanja programiranja ili osnovnih HTML kodova i rada s Flashom kreirat ćemo interaktivnu knjižicu s jednostavnom mogućnosti okretanja stranica. Bezbolno i bez puno muke. Ponovo uz pomoć InDesigna i s malenim uplivom Photoshopa

piše: Dejan Barić

U prošloj smo se „epizodi“ pozabavili osnovnim postavljanjem buduće Internet stranice preko programa Adobe InDesign, dakako i uz malu pomoć Photoshopa.

Naučili smo kako pokrenuti novi dokument, kako postaviti dimenzije stranica, ali kako se uhvatiti u koštac s osnovnom grafikom i animacijama.

Pošto smo kreirali osnovnih 5 stranica, povezali smo ih linkovima i omogućili jednostavnu navigaciju između njih.

Korisno je prelistati ponovo tutorial iz prošlog broja i podsjetiti se osnovnih postupaka, jer ovdje hrabro nastavljamo dalje.

U ovom dijelu bacamo se na fotografski dio

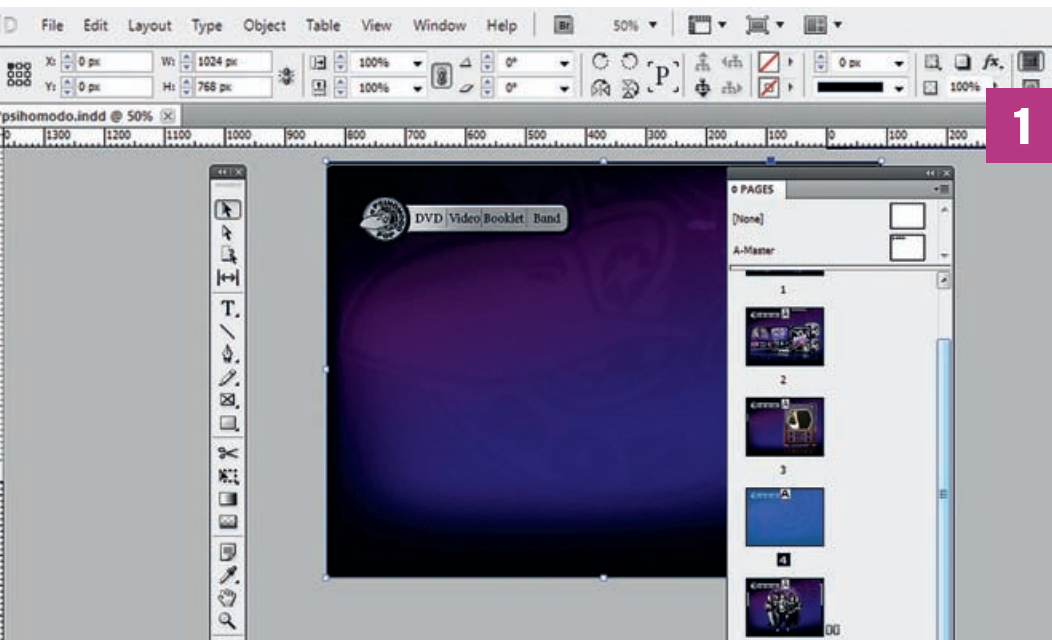
multimedije. Napraviti ćemo donekle malo neobičnu, ali vrlo atraktivnu interaktivnu foto galeriju. Naime, kopirat ćemo knjižicu Live DVD-a Psihomodo Popa i preseliti ju na virtualan medij. S time da ćemo, barem virtualno zadržati sva svojstva knjižice, pa i njeno listanje.

Na taj ćemo način, nadamo se, zadržati i privlačnost same ideje i dizajna.

Valja napomenuti, svima kojima je rad s programom *Adobe InDesign* relativna novost da u ovom tutorialu, iako radimo stvari koje ćemo koristiti u dizajniranju Internet sadržaja, možete naučiti neke korisne postupke i elemente primjenjive i u dizajniranju tiskanog sadržaja.

Dakako, niti ovdje nam nije cilj da i vi Psihomodu napravite Internet stranicu, već usvajanje naših prijedloga i metoda te da vlastitim eksperimentiranjem dođete do vlastitih kreativnih kreacija. Naučit ćemo u ovom dijelu osnove tranzicija među stranicama, postupak koji će nam dobro doći i kasnije, ali i umetanje jednih multimedijalnih datoteka i sadržaja unutar drugog dokumenta. Ta će nam praksa također dobro doći i u sljedećem nastavku kada ćemo se pozabaviti videom i napokon završiti našu internetsku stranicu i postaviti ju online.

No, prvo nam je odraditi ovaj multimedijalni korak, stoga krenimo redom:

1

PONAVLJANJE GRADIVA

U prošlog smo epizodi kreirali stranice i povezali ih linkovima. Stranice smo krenuli ispunjavati obrnutim redom te smo na primjeru stranice „O Bendu“ pokazali osnove animacija. Sada nam je na redu stranica „Booklet“. Kako joj i samo ime kaže, u njoj će se naći booklet, odnosno knjižica s podacima i fotografijama s DVD-a Psihomodo Popa.

Za početak valja nam otvoriti našu InDesign datoteku na kojoj smo radili Internet stranice i možemo se baciti na posao. U otvorenom InDesign dokumentu sada ćemo se pozicionirati na predzadnju stranicu. U našem slučaju stranicu Broj 4, koja nam je linkovima rezervirana za Booklet.

PRIPREME ZA KNJIŽICU

Na četvrtoj stranici našeg dokumenta napraviti ćemo prvo podlogu na koju će naknadno doći knjižica. Poradi lakše preglednosti i upravljanja pozicionirat ćemo ju centralno, ali opet dovoljno ispod banera s linkovima. Dimenzije podloge trebaju se slagati s dimenzijama otvorenih stranica knjižice, odnosno u našem slučaju 700 x 527 piksela. Pošto se zapravo radi o crnom

kvadratu napraviti ćemo proizvoljno kvadrat **Rectangle frame tool**-om (**F**) i naravno kroz paletu **Swatches** odabrati crnu boju ispune. Kako bi dobili željene dimenzije, uz selektirani kvadrat, jednostavno u statusnoj traci iznad radne površine pod **W** i **H** vrijednosti (**Width&Height**- širina i visina) upišemo **W:700px, H: 527px**.

SJENA

Kako ne bismo imali samo dosadan crni kvadrat, dodat ćemo mu sjenu. I to je u InDesignu vrlo lako za dodati, a bazira se na sličnom principu kao i u Photoshopu.

Sve što treba ovdje napraviti je: selektirati okvir i kliknuti ikonu **Drop Shadow** u statusnoj traci. Ukoliko želimo manipulirati sjenom, a u ovom slučaju ipak želimo, aktivirat ćemo odmah pored i ikonu sa slovima **fx** (i nazivom **Ad an object effect to selected target**). Ona će nam prikazati padajući izbornik iz kojega trebamo odabrati već kvačicom označenu **Drop**

Shadow funkciju. Na žalost, ovdje potpuno nelogično - ipak ne možemo mijenjati postavke sjene, njenu udaljenost i raspršenost povlačenjem mišem kao u Photoshopu već se treba pozabaviti nespretnim upisivanjem vrijednosti offseta. Postavke, sasvim paradoksalno - ipak nisu toliko logično postavljene kao u Photoshopovom panelu za Layer efekte. Šteta pošto se Adobe inače trudi dobre zamisli jednog programa ubaciti i u ostale. Svejedno nas ovdje zanima samo prozirnost sjene, stoga ćemo **Opaciti** namijesiti na **60%**.

NOVI DOKUMENT

Pripremili smo podlogu za Booklet, međutim našu interaktivnu knjižicu napraviti ćemo u posve novom dokumentu. Putanja **File->New ->Document (Ctrl+N)** otvorit će nam izbornik za kreiranje novog dokumenta.

Moramo obratiti pažnju na nekoliko stvari. Dokument koji ćemo napraviti nešto je manji od prethodno napravljene podloge na Internet stranici u svrhu toga da nam zauzima što manje prostora. Razvući ćemo ga naknadno pri ugrađi-

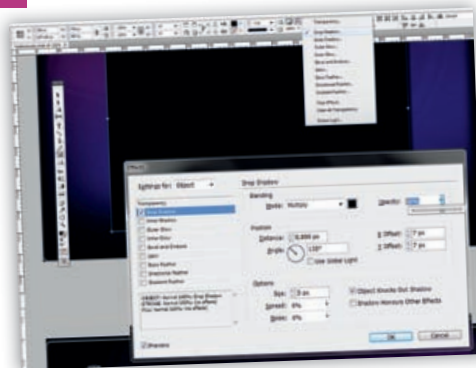
vanju, a pošto nije suviše velika razlika nećemo izgubiti na kvaliteti.

Tako ćemo i ovdje izraziti **Intent:Web**, broj stranica odnosno **Number of pages** u našem slučaju je 18, s tim što želimo da odmah budu dvostrane. Stoga trebamo napraviti da dokument počinje od druge stranice, odnosno: **Start Page No:2** i također selektirati **Facing Pages**. I na kraju pod dimenzijama stranice: W i H upisati: 340x510 piksela. I naravno, klik na OK.

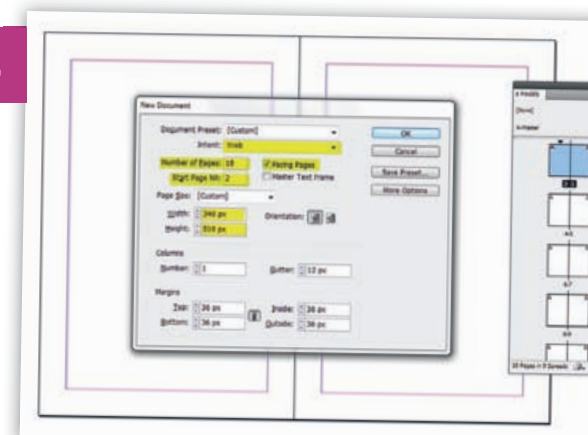
2

3

4

5

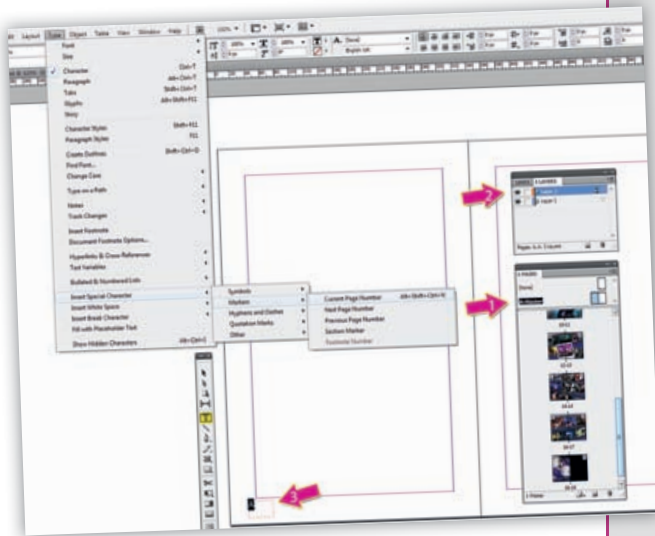
POSTAVLJANJE STRANICA

I 8 stranica, koje ćemo ovdje staviti, već smo pripremili u Photoshopu i spremili u JPEG formatu. JPEG fotografije su nam u ovom slučaju u dimenzijama dokumenta. Ukoliko su i proporcionalno veće, to nam neće predstavljati problem. Fotografije ćemo staviti naredbom **Place**.

Putanjom **File->Place** odnosno pomoću kratice na tipkovnici Ctrl+D, otvorit će nam se Place izbornik. U njemu možemo pronaći sve slike koje želimo ubaciti u dokument i selektirati ih zajedno. Pošto su nam JPEG dokumenti označeni redoslijednim imenima 001.jpg, 002, 003..., tako će ih i InDesign ubacivati u dokument.

Možete primijetiti kako na našim slikama fotografije prekrivaju obje stranice: lijevu i desnu. Čim u Place izborniku označimo sve željene dokumente i kliknemo **Open**, fotografije će nam se po redoslijedu „zalijepiti“ na kursor. S kursorom ćemo se tada ponašati kao da koristimo **Rectangle Frame tool**, odnosno napraviti ćemo kvadrat koji će u ovom slučaju pratiti veličine stranica. Čim stvorimo kvadrat – on će odmah biti proporcionalno ispunjen fotografijom. Kada smjestimo jednu, skrolamo do sljedeće stranice i ponavljamo postupak, sve dok sve stranice ne dobiju svoju sliku.

6

BROJEVI STRANICA

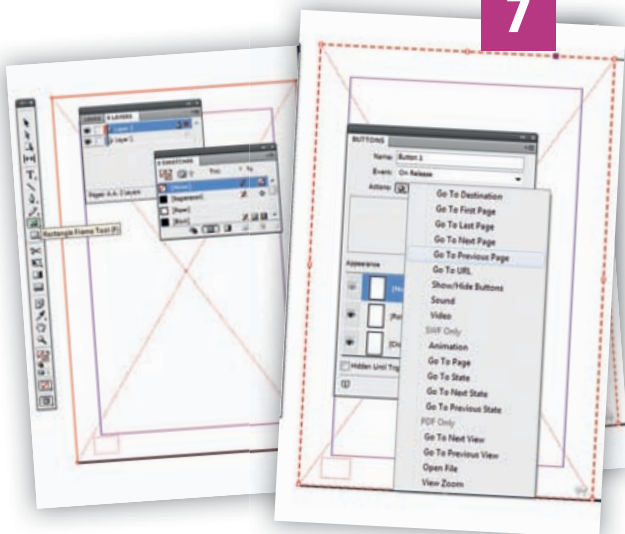
Baš kao i na pravoj knjižici i ovu virtualnu urešit ćemo brojevima stranica, a to je još jedna krajnje jednostavna radnja u InDesignu. Pomoću **PAGES** panela pozicionirat ćemo se na **MASTER** stranice našeg dokumenta i na njima ćemo staviti temelje za automatsko upisivanje brojeva stranica. Pošto želimo da nam se brojevi stranica pojavljuju na slikama, koje ispunjavaju cijelu stranicu, znači da oni trebaju biti u sloju iznad slika. Stoga pozovimo **Layers** panel (**Window->Layers (F7)**). U Layers paleti kliknemo na ikonu **Create New Layers** i stvorit će nam se novi crveno označeni sloj, stoga će i svi objekti od sada rađeni u tom sloju imati **crveni okvir**, za razliku od plavog – kakvog imaju objekti u osnovnom prvom layeru. U dnu stranice, na mjestu gdje bismo željeli imati oznake brojeva stranica, pomoću **Typetoola (T)**, napraviti ćemo ne suviše veliki tekstualni okvir. Taman toliki da u dogledno vrijeme stane dvozna-

menkasti broj. I dok nam je kursor i dalje unutar tekstualnog okvira iskoristimo putanju: **Type->Insert Special Character->Markers->Current Page Number** ili za one s istančanom koordinacijom prstiju: kratice **Alt+ Shift+ Ctrl+N**. U tekstualnom okviru pojavit će nam se slovo **A** kao oznaka budućeg broja koji je vidljiv na svakoj stranici i na njoj s pripadajućim brojem.

Ukoliko selektiramo samo „A“ simbol, vrlo lako mu možemo u statusnoj traci promijeniti veličinu, font boju... Ali, i najvažnije - način poravnanja. Naravno, i najvažnije - način poravnanja. Naravno, i najvažnije - način poravnanja. Naravno, i najvažnije - način poravnanja. Naravno, i najvažnije - način poravnanja.

Zatim selektirajmo ponovo taj tekstualni okvir i držeći tipku **Alt i Shift** prenesimo ga u ravnini na suprotnu stranicu. Tako ćemo dobiti kopiju našeg simbola i na suprotnim stranicama - što je puno jednostavniji način od cjelokupnog ponavljanja radnje.

7

GUMBI

Ostat ćemo još trenutak na **MASTER** stranicama i pozabavit se interakcijom naše knjižice. Odnosno napraviti ćemo gumbe koji će određivati okretanje stranica. Iako bi u ostalim situacijama gumbe trebali biti vidljivi, ovdje bi trebali biti nevidljivo diskretni, ali opet i imati nesmetanu mogućnost obavljanja svoje funkcije. Princip je krajnje jednostavan. I dalje smo u Layeru 2 (crveni sloj) i pomoću **Rectangle frame toola (F)** valja nam napraviti pravokutnik koji će pokriti cijelu dužinu stranice (ne obje). Dakle, na kraju ćemo imati dva pravokutnika. Jedan za lijevu i jedan za desnu stranu. Selektiravši ovaj s lijeve strane

pozvat ćemo **Buttons panel: Window->Interactive->Buttons**, i uz **Event: On Release** izabrati **Action: Go to Previous page**. Gumbu koji pokriva desnu stranu naravno trebamo zadati izabrati **Action: Go to Next page**. Pošto smo naše nevidljive gumbe napravili na **MASTER** stranicama, oni će se aplicirati na svakoj stranici dokumenta. Po želji na zadnjoj stranici na isti način možemo dodati opcionalni gumb koji nas vraća ponovo na početak, odnosno prvu stranu.

Kako bi gumbe uistinu bili nevidljivi - ne moramo im mijenjati stanja već se treba pobrinuti da u paleti **Swatches** budu definirani kao: bez ispu- ne i bez obruba.

NEPOTREBAN KORAK

Da, ime kaže dobro. Ovaj korak nam nije potreban za ono što želimo ovdje postići. Možete ga i preskočiti! Međutim, samo ćemo vam ukazati gdje i što napraviti ukoliko želite svojoj galeriji pridodati drugačije tranzicije ili pak osigurati posebne i različite tranzicije i prijelaze za pojedine stranice. Gumbi koje smo napravili u prošlom koraku određuju mjesta pritiska i ponašanje stranica, a paleta do koje možemo doći putanjom: **Window-**

>Interactive->Page Transitions omogućit će nam izbor od mnoštva različitih pretapanja stranica. Dovoljno je samo u **Pages panelu** označiti stranice ili čak selektirati sve i zatim pomoću **Page Transitions** panela odrediti način njihova pretapanja. U Pages panelu tada će se kraj stranica pojaviti ikonica dvije povezane stranice. Na taj način možete stvoriti različite zanimljive foto galerije. Svakako isprobajte i poigrajte se mogućnostima.

8

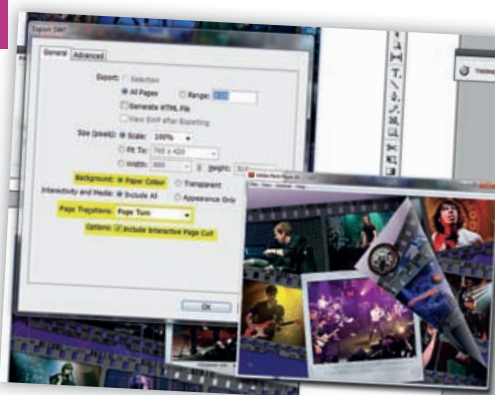

EXPORT

Pri kraju smo našeg dijela s booklet knjižicom. Slobodno ju možemo spremići u dokument (**Ctrl+S**), a zatim i eksportirati kao **SWF** datoteku. Iskoristimo putanju **File->Export (Ctrl+E)**, a zatim i odaberemo pod Save as **Type: SWFFlashPlayer**. U sljedećem ekranu opcija koji će nam se pojaviti važno je pod **Page transitions** selektirati **Page turn** i dodati kvačicu na **Options: Include Interactive page turn**.

Zbog ovih opcija nam je, osim u edukacijske svrhe bio i nepotreban korak broj 8. A kako bi ove opcije funkcionirale svakako nam pod **Background** treba biti selektirano **Paper Color** (nikako transparent pošto bi nam tada potrebne mogućnosti na panelu, na žalost bile uskraćene). Klikom na **OK** dobit ćemo SWF datoteku koju možemo i sami dvolikom pokrenuti i isprobati interakciju naše knjižice.

9

10

STAVLJANJE NA STRANICU

S dokumentom Bookleta smo završili i vraćamo se u dokument s našom Internet stranicom i nalazimo se na stranici 4, ispred sjene koju smo za našu knjižicu postavili još u točki 3. Panel koji nas sada zanima skriva se iza putanje: **Window->Interactive->Media**. Na dnu, desno u tom panelu, čeka nas gumbić: **PLACE video or audio file**. I naravno služi za izbor i ubacivanje multimedijalnog sadržaja. Mi trebamo izabrati našu knjižicu u upravo spremljenom SWF dokumentu. S multimedijalnim sadržajem ponašamo se ovdje doslovno kao i s bilo kojom fotografijom učitanom s komandom Place. Pri učitavanju dobit ćemo opciju postavljana slikovnog okvira - stoga nam valja napraviti okvir unutar pripremljene crne pozadine, a naša SWF knjižica će ispuniti taj okvir. Prikazat će nam se zapravo FLASH logotip. Stoga ćemo u **Media** panelu pod **Poster** izabrati **From Current frame**, ukoliko uzmemo u obzir da se nalazimo na naslovnoj stranici dokumenta. To će nam omogućiti da se upravo ta stranica pokaže i na Internetu i neposredno prije nego se očita sav sadržaj.

Kako bismo se uvjerali jesmo li našu knjižicu dobro postavili i u **Media** panelu možemo iskoristiti gumb **Preview** pa i u **Preview panelu** provjeriti jesmo li sve napravili kako spada.

Vrijeme je za **Ctrl+S**. Odmorite se, uživajte u ljetu, a na jesen završavamo s posljednjom etapom našeg Internetskog - multimedijalnog tutorijala.